

Kun saa tehdä historiaa

Alkuvuodesta 2000 olin juuri päättämässä työsuhdettani Työväen Näyttämöpäivien 1999–2000 sihteerinä, kun löysin itselleni unelmien työpaikan. Mikkelin ammattikorkeakoulussa oli avoina projektipäällikön paikka. Hankkeena oli digitaalisen arkiston henkilöstökoulutus. Pääsin onnekseni vain haastatteluvaiheeseen, sillä sen aikana minulle valkeni, että haluankin koulutukseen, enkä ohjaamaan sitä.

Vuoden kestäneen pilottikoulutuksen kehittivät ammattikorkeakoulun kumppaneina Otavan opisto, Taideteollinen korkeakoulu, Elinkeinoelämän keskusarkisto, Mikkelin maakunta-arkisto sekä Helsingin yliopiston mikrokuvaus- ja konservointilaitos. Koulutus oli työvoimapolitiittista, joten minun piti hakeutua työttömäksi, jotta pystyin hakemaan siihen.

Olin juuri valmistunut kulttuurirohjaajaksi Suomen Nuorisopistolta ja ollut ensimmäisessä työpaikassani, joten yllättävä alanvaihto tuntui silloin isolta askeleelta. Ja isoksi harppaukseksi se osoittautuikin. Koulutuksen jälkeen pääsin tekemään historiaa Etelä-Savon aluetietokanta -hankkeessa (2001–2003), joka oli eräänlainen eteläsavolainen ”esiFinna”.

Mikkelin ammattikorkeakoulun hankkeissa (2004–2007) alkoi sähköisen arkistoinnin koulutuksen kehitystyö. ElkaD-, Kunda- ja Aton-hankkeissa sain oppia lisää digitoinnista. Rahoituskauden murrosvaiheessa 2007 päädyin kadun toiselle puolelle eli informaattikoksi lehtitaloon. Siellä vastuualueena olivat muun muassa valokuva-arkistot. Sain huomata, että mediatalossa ajateltiin eteenpäin eikä taaksepäin. Sain kuitenkin ujutettua ajatusta arkistoinnin tärkeydestä, ennen kuin vaihdoin työni yleiseen kirjastoon vuonna 2014. Yllättäen seitsemän vuoden sykli osoittautui jälleen muutoksen ajaksi elämässäni. Alkuvuodesta 2021 aloitin TKI-asiantuntijana Digitoinnin ammattilaiseksi -hankkeessa. Pääsin takaisin digitoinnin ja sähköisen arkistoinnin syvään päätyyn, oltuani vuosia ulkokehällä.

Olen aikuisena opiskellut käsityöläisestä tietopalvelualan ammattilaiseksi. Tie on vienyt kirjansitojasta TKI-asiantuntijaksi. Olen omalla työurallani ollut mukana monissa digitointiprosessin vaiheissa, joten uskalsin lähteä virkavapaalle, taas historiaa tekemään.

Mikkelin ammattikorkeakoulussa ja sittemmin Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa on jo 20 vuoden ajan kehitetty tiedonhallinnan ja sähköinen arkistoinnin, ja nyt myös digitoinnin, koulutusta. Viime vuosien ponnistelut saivat 11.11.2022 palkkion, kun Arkistojen päivän toimikunta myönsi Vuoden arkistoteko -kunniamaininnan Digitalian ja MikseiMikkelin koulutushankkeille.

Digitoinnin koulutusta on kehitetty kolmessa EU-rahoitteisessa hankkeessa vuosina 2018–2022. Koulutuksissa on ollut lähes 70 osallistujaa paitsi Mikkelin seudulta, myös laajemmin muualta Suomesta muun muassa kunnista, museoista ja arkistoista.

Minulla on ollut aivan ihana tiimi: Henna Ristolainen, Kati Saltiola ja Emmi Liikanen, joiden kanssa olemme saaneet hiukan muutettua maailmaa. Työ toivottavasti jatkuu, sillä osaamistarpeita digitoinnin toimialalla syntyy jatkuvasti lisää.

Ollaan yhä se muutos, jonka haluamme digitoinnin koulutuksen maailmassa nähdä.

Sari Järn
kirjastonhoitaja, TKI-asiantuntija, kirjailija